

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főter 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Hirdetéseket
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Weisz Már könyvkereskedése, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttér petit sora 30 kr.

Képviselő választás előtt.

Lapunk nem politikai lap, nekünk sem kenyerünk a politika, de azért mégis kell, hogyha nem politikai oldaláról is, de megvitassuk, megértessük városunk választópolgáiraival annak a kérdésnek a községi közéletre kiható fontosságát, mely előtt legközelebb állni fog s melynek jó vagy rossz irányban való megoldása, hozhat jobblétet vagy mérhet megölő csapást erre a községre.

Községünk, mely Magyarország 25,000 községe között talán a legjobban megvan terhelve, nem rendelkezvén forrással, melyből folyó kiadásait s amortisationalis költségeinek törlesztési részleteit fedezhetné ezen a nyomon, melyet ma követ, nem sokára oda jut, hogy a mindenéből kiált lakosság, nem lesz képes a mindég magasabb-magasabb pótdadót viselni, rohamosan elszegényedik, elhagyja e véresverejtéssel öntözött földet, elszökik s egyszer csak azon vesszük észre magunkat: maga marad Hegyi Antal gyütt-ment collegánk, az idegenből ide vándorolt reverendás kortes.

Az a községi politika, mely a lefolyt utolsó öt év alatt nálunk üzetett, nem vezet jó utra.

Csany, Tömörkény nálunk sokkal kisebb község saját maga kezeli bor-

fogyasztását, Csongrád község 22 ezer lakossága oda van dobva a bérlő kezébe, mely a leghisebb kihágásért siet megnyuzni a tudatlanságból kihágást követőt, hogy a drága haszonbért kihasználhassa.

Egy majdnem lefolyt év után kiegyezést köt a lakossággal s dacára annak, hogy a kiegyezés három évre, tehát 1896—97—98. évre szól, a már 1896. év folyamán nála befizetett összegeket a kiegyezési összegbe nem számítja be. Noha ilyen eljárás nem sérti a közönség érdekeit, hát akkor nem sértheti semmi. Kiegyezett Csongrád város lakossága bérlőjével abban a jó hiszemben, hogy **három évre egyez ki** s míg a kiegyezések három évre kötettek meg, addig a bérlő az 1897. év január 1-től kezdődőleg a bérletet a szegedi kir. Pénzügyigazgatóságnál felmondja.

Nohát ezek mind olyan abszurdumok, melyeket Csongrád város más-ként is leigázott polgársága elviselni nem tartozik.

Azt hiszem, nincsen Csongrád városában ember, ki nem tartaná azt kívánatosnak, hogy az az 50,000 frt, melyet Csongrád az 1888-iki árvíz alkalmával előleges segélyként az államtól felvett, elengedtessek. Ennek az összegnek elengedése esetén, mely most 10 évi részletben lett kivetve,

10—12%-al alább szállna a községi pótdadó.

Nemcsak ennek elengedése, hanem az összes ármentesítési társulatok államivá tétele s az árvízvédekezési költségeknek az egész ország által leendő viselése iránt is intézett fel kérelmet városunk közgyűlése az országgyűléshez, s annak átadására Hock Jánost kérte fel, ki ezen kérelmeket — legalább tudomásunk szerint — az országgyűlésen soha be nem nyújtotta, mert könnyebb hazunni, mint Csongrád város kérelme mellett felszólalni.

Községi elemi- és polgári iskoláink államosítása esetén már most a jelenben is 8—10% ot, jövőben pedig kiszámíthatatlan összeggel kevesbül a községi pótdadó s lenne könnyebb az a teher, mely a lakosság vállát elviselhetetlenül nyomja.

Hogy ezen és sok más bajokon segíteni kell, azt tudjuk mindannyian. Ha tudatában vagyunk annak, akkor hát tette polgártásaim. A mult megtanított bennünket, eléggé szenvedjünk a terhét, legyünk ovatosabbak a jövőre.

Küszöbön áll az idő, melyen saját bajunkat orvosolhatjuk, most tekintünk széjjel, most gondoljuk meg jó előre mit teszünk.

A multból tudjuk s a jelenben

TÁRGYA.

Romantika a határról.

Irta: Priegl Olga.

Melegen süttött le a nap. A kaszavágás után rendre hullt az aranyzinü buza. Baróti Laczi homlokáról nagy csöppekben hullott a verejték. Nem messze tőle Szegő Julcsa kaczagott, évődött Aranyi Pistával. Laczi meg nem állhatta, oda kiáltott hozzájuk.

— Estig se bírjátok azt a kévét összekötni, Szegő Julcsa csak úgy félvállról felelt vissza.

— Mi gondja magának arra! Baróti Laczi ajkába harapott. Igaza van Julcsának, szemére vágta a kalapot s csendesen dudorászta a nótát:

„Délbábos arany kalász borulj le,
Mert elveszett egy kis lánynak a szíve.
Elveszett”

Nagyot sóhajtott a nóta után. Még tavaly ilyenkor velem kaczagtál. Hiszen már arról tervelgetett, hogy majd őszre megtartják a lakodalmat.

Julcsa árva volt és szegény. De volt szép báronyos szeme, gyöngé, nem tüzes

napnak való ábrázata, karcsu dereka . . . Arról ábrándozott, mikor megszólította a lány, a csalfa lány.

— Laczi bácsi!
— No?
— Heragszik?
— Tudok is én rád.

A nap lebukott, az aratók kászálódtak. Baróti Laczi a szürére heveredett. Onnan nézte a csillagos eget. Hanem a torkának nem hagyott békét valami. A köny is felszökött szemébe. Minek is szólt hozzá ma az a lány.

Belátta, hogy az éjszakai nyugalomnak vége, lassan feltápáskodott s egy csillag vezette előre.

Susogást hallott.

Aragi Pista szavát kiértette, egy vászon-cseléd bizonykodott előtte.

— De Szegő Julcsa szebb ám nálad sokkal! . . .

— Szegő Julcsa pirosítja az ajkát s hólében mosdik. Olyan leány, a ki többet szeret, engem is, mást is.

De magát legjobban szereti, — tódította a leány, — Isten látja lelkem, nem akarok rosszat, nem leszek utjokba. Szeressék hát egymást.

Bolond vagy Erzsi.

— Hát akkor minek évődik vele egész nap annyit.

— Hát csak bolond látom, nevetem, hisz olyan leány . . .

Nem így ismertem magát.

Én se, mondta komoran Baróti Laczi, s oda lépett Aranyi Pista elébe.

Az összezement.

A leány elfutott. Uram Isten, sóhajtotta.

Jaj annak, aki kikezd Baróti Laczival!

Mi mindent mondtál Szegő Julcsára, Aranyi Pista?

— Minek ismételném, ha úgy is hallottad!

Mond hát akkor, hogy nem igaz, amit mondtál.

Hát nem igaz . . .

Mondd meg azt holnap a szeretődnek is.

Mond meg, nem igaz, hogy Szegő Julcsa pirosítja az ajkát . . . S többé meg ne halljam se a te szádból, se a másébol hogy olyan leány . . . Értetted?

Aranyi Pista a vállát vonogatta.

Értetted? Mondta egyre keményebben Baróti Laczi.

Jól van no, felelt az vissza durváu. De

nyögjük, valahányszor még Csongrád város ellenzéki képviselőt küldött az országgyűlésbe, mindig drágán itta meg a levét, mindig árva volt, ügyeit, érdekeit nem volt aki támogassa soha. A jövőben tehát ne azt nézzük, ki ígér sokat, ki csókolja sorba az aszszonyokat, ki anekdotázik s neveteti a választó közönséget, ki akarja kisépenni a faluházát, hanem a mellé az ember mellé sprakozzunk, aki majd tud tenni és tettet is Csongrád város polgárságáért valamit.

Minden polgártársam óhaját fejezem azzal ki, ha azt kívánom, hogy jövőre nézve a fogyasztási adókat a város vegye ki és ez jogos kívánság is. Hogy ezt megszerezhessük, arra most van a legjobb alkalom. A mostani bérlő a fogyasztási adó bérletet felmondta, csak az kell tehát, hogy támogatónk legyen, kinek segítségével azt megszerezhessük.

Községi elemi- és polgári iskoláink államosítása a megvalósulás stádiumában van, csak ember kellene, aki mozgatná s az állami iskolák behozatalával megszabadulna Csongrád város az oktatásügy költségeitől.

Tudjuk azt mindnyájan, hogy aki a tűzhöz közel ül, jobban melegszik, mint aki a tüztől távol holdvilágnak tartja a talpát.

Azt tartotta régente a mi munkás szorgalmas földmivelő népünk, jó a tűznél ülni, mert az melegít. Ha a fiu megnősült is, nem vált ki a családból, mert az asztal körül könnyebb szedegetni.

Ugyan ez áll azokra az emberekre is Polgártársaim, akik az egyes választó kerületeket az országgyűlésen képviselik.

Az a képviselő, ki a kormány embere, ott ül a tűznél, melegedik s azt a melegséget, könnyen kiterjesztheti választó-kerületére is. Az ellenzéki képviselő távol a tüztől holdvilágnak tartja talpát, mely gyöngye fénye mellett, meleget nem áraszt.

A kormánypárti képviselő édes,

az ellenzéki mostoha gyerek. Mikor az édes anya édes gyermekét — a kormány a saját pártjabelijét — támogatja, a mostoha gyereknek — az ellenzéki képviselőnek — az öklét mutatja s a mit ilyen módon kap, azon osztozhatik választókerületével is.

Nem csodálkozzunk mi azon, hogy Hoek János városunk érdekében nem tett semmit — hiszen nem is tehetett semmit. Az ő kedvéért, aki tehetne valamit, a helyéről sem emelkedik fel s a választó-kerület hiába várja a legkisebb jót és nem kap semmit.

Szép az ellenzéki képviselőség nagyon, de a Hoek János és elődjei esetei megmutatták, hogy nem nekünk való.

Csongrád városának befolyásos tevékeny emberre van szüksége, aki érdekeiért tesz, ügyeiben támogatja. És ez a kormánynak ne mostoha, hanem édes gyereke legyen, ki közel ül a tűzhöz, melynek melegéből választókerületének is juttathat valamit.

Csongrád város szabadelvű választó polgárai megtalálták azt az embert Gajári Ödön személyében, aki majd nem ígér, mint Hoek János tűtfát a választóknak, hanem majd eslepszik rajta lesz, hogy széleskörű befolyásával kivigyen mindent, ami lehetséges s a mit a közönség jobbléte megkövetel.

E hó 11-én — vasárnap — d. e. 1/29 órákor jön le közibünk pártunk, a szabadelvű-párt jelöltje Gajári Ödön, hogy megismertesse magát s ő is megismerje azt a népet, mely őt bizalmával megtisztelni akarja. Készt vesz az ugyanaznap d. e. tartandó értekezletünkön, hogy meghallgassa ennek az agyon esigázott népnek a panaszát, hogy tudja előre mi vár rá s mit várnak tőle.

Felhívjuk tehát már előre a szabadelvű-párt minden tagját s mindazokat, kik e városnak jólétét előmozdítani akarják, hogy testvért, sógort, komát, jó barátot, szomszédot szőlison meg, gyűjtsék össze magukat,

Erzsi előtt csak nem másíthatom meg a ki-mondott szavamat.

Nem?

Nem . . .

Hát akkor ismerd meg Baróti Laczit, vagy te hallgatsz el örökre, vagy én.

Aranyi Pista hallgatott el.

Ott maradt szép csendesen fekvő a tarlón. De hogy mondja, már többet, hogy Szegő Julcsa pirostitja az ajkát.

Uram, Isten! — mi történt! — jajveszékel az arató népség, hogy hajnalra szakadt.

Agyon ütötték Aranyi Pistát! kiabáltak szerte szét. Szegő Julcsa reszketett mint a nyárfa levél. Szó alig jött ajkára. Hol van Laczi? Ejtette ki aztán nagy nehezen.

Az ám, hol van Baróti Laczi? . . .

Jó helyt van az már, mondta a szolgabíró, ki ép akkor jött ki a doktorral. — Beadta saját magát a törvénynek.

Szegő Julcsa csak nézett maga elé, aztán egyre halványabb lett, — összerogyott. Ugy locsolták fel hideg vízzel.

Izzón süttött le a nap a pusztára.

A kővék ott heverték szerteséjjel a kaszák sorjába, nem nyult azokhoz senki. Az aszszonyép sopánkodott, az emberek ko-

morran néztek egymásra. Szegő Julcsa meg lekerült a dűlőre. Eszre se vette senki. Sietett, keszkenőjét is leoldta fejről, — a szíve meg hangosan dobogott.

Én édes Jézusom, mit tettem.

Mi lesz velem? sóhajtotta.

Megállott, — azt hitte, megfullad.

Bolond voltam, minék is játszottam Aranyi Pistával . . . Mit csináljak, Uram Isten! — mondjam-e, hogy én vagyok az oka mindennek. Csukjanak be engem, csak Baróti Laczit hagyják szabadon. — Jaj, megfulladok . . .

Nehéz por felleg szállott fel az ország-utról.

Baróti Laczit vitte arra két csendőr.

A két keze bilincsbe volt verve.

Szegő Julcsa még látta a porfelhőt, de azontúl semmit. Örök sötétségbe borult előtte a világ.

Baróti Laczi se láthatta meg utoljára a csapodár szeretőjét, — pedig az olyan közel volt hozzá . . . Eltakarta előle a boglyas szarkaláb, a folyó fű, az árva csalán bokra. A selymes fekete haja meg rá volt borulva az arcára szemfedőnek.

hogy annál számosabban jelenhesse-nek azon az értekezleten, melyen nagyrabecsült képviselőjelöltünk, Gajári Ödön képviselő ur is közöttünk megjelen.

Hallgassuk meg, ismerjük meg őt és lelkesedjünk érte.

Éljen Gajári Ödön, Csongrád város országgyűlési képviselőjelöltje.

T a n ü g y .

Felhívás! Városunk tanügyének előrehaladása érdekében felhívjuk a tantestületek mindegyik tagját, hogy közérdekű tanügyi cikkeik e rovatban mindenkor szívesen láttatnak.

Beiratások. A beiratkozásokra még mindig lanyhán jelentkeznek az elemi iskolai tanulók. Az előjelekből ítélve, jó lesz ha október végére összejönnek a tankötelesek s így aztán rendszeres tanítást majd csak november elején lehet kezdeni.

Slójd tanfolyam. Hogy a tanulók oly ismeretek birtokába jussanak, melyeknek ugy az iskoláztatás ideje alatt, mint az életben hasznát vehessék, rendezte a közoktatásügyi miniszter a nyár folyamán Budapesten a slójd (kézügyességi) tanfolyamot. Városunkból Beliczay Tamás elemi iskolai tanító ur saját költségén vett részt a tanfolyamon, a hol kitűnő sikerrel tette le a vizsgát. Az iskolaszéknek nem kellene elmulasztani az alkalmat, hogy az ismételő és polgári iskolai tanulók háziipari készítmények elkészítésében magukat gyakorolják. Mert ez a munka nemesít is, meg hasznos is.

V. VI. osztály. Azon tankötelesek közül, kik tavaly a negyedik osztályokat végeztek, többen a polgári iskola első osztályába szeretnének beiratkozni, de már későn. Egyrészt letelt a beiratkozási idő, másrészt pedig az első osztály már annyira megtelt, hogy oda több növendék föl nem vehető. A polgári iskola igazgatósága tehát aziránt kereste meg a fölöttes hatóságot, hogy vagy párhuzamosítsa az első osztályt, vagy a mi nézete szerint is (ez a mi nézetünk is) helyesebb lenne, ha az iskolaszék a 40—45 tanuló számára V., jövőre pedig VI. osztály felállításáról gondoskodnék. Erre van még idő is, mód is. Ha V. és VI. leányosztályt fönntartunk évek óta átlag 30 növendék kedvéért, akkor méltányosnak tartjuk, hogy a fiu gyermekek is részesüljenek magasabb oktatásban, ne pedig hogy bele jussanak az ismételő iskolába, a hol azt is elfelejték, a mit eddig tanultak. Az V. és VI. osztályban ismerkedik meg a növendék hazája történetével, alkotmányával s a természeti világgal. S ha ezeket megismerte, akkor lesz képzett, munkás tagja a társadalomnak, értelmes polgára városának. Kívánatosnak találunk, ha e tárgyhoz a tantestület több tagja hozzá szólna.

Államosítás — fucsos. Fönntartással közzöljük azon hírt, mintha iskoláink és ovodáink államosítása a miniszterium által kijelölt 105 község közt nem lenne fölvéve. Mert — ha a hírek igazat lehet adni — ugy áll a dolog, hogy vármegyénk tanfelügyelője az iskolák államosítása ügyében tett szerződést még nem juttatta el a miniszteriumig. Így aztán lehetetlenné van téve, hogy iskoláink az 1897. évben állami kezelésbe menjenek. Ezen eljáráshoz nem kell kommentár!

UJDONSÁGOK.

— **Felhívás!** Felhívjuk polgártársainkat, miszerint **Gajári Ödön** országgyűlési képviselő ur, **pártunk képviselőjelöltje f. évi október hó 11-én d. e. 1/29 órákor külön vonaton városunkba érkezik s ugyanaznap d. e. 9 órákor a „Pannonia“**

szálloda nagytermében tartandó pártgyűlésen fog a jelöltség elfogadása tekintetében nyilatkozni, mely után a városház téren **programmbeszédjét** tartja meg. — Felkérjük, hogy ugy a vasuti állomásnál rendezendő fogadtatáson, nemkülönben a pártgyűlésen s a programmbeszéden okvetlenül megjelenni sziveskedjék.

— **Országgyűlés föloszlatása.** A fővárosi lapok az országgyűlés föloszlatásáról írják s mint bevégzett tény állítják, hogy október 5-én, holnap a király föloszlatja az országgyűlést. Aztán nyomban megkezdődnek a képviselő választások s az egész országban két hét alatt be is fejeződnek.

— **Közgyűlés.** Október másodikára kitűzött közgyűlés, mivel Piroksa István és Söhly Gyula urak távol voltak, október 14-re halasztatott.

— **Világosságot!** Bizony, a felvilágosodás korszakában, nehezen terjed nálunk a világosság. Habár annak idején egyik városi atya megjegyezte a költségvetés tárgyalásakor, hogy ő a világosság embere, mégis az eszme nem volt oly hódító, hogy lámpavilágosság terjesztése esténként derengő fényét az utcákon. Valami 50 ft van előirányozva utcai világításra, de bizony ebből egy garasára világosság sem létezik. Világosság! Hol kösel az éji homályban?

— **Süket föltre talált.** Már két hete mult, hogy Ornyik Mihály tanácsnok ur figyelmét teljes tisztelettel fölhívtuk a Sip-utca büzhödött vizének levezettetésére, de fölhívásunkra a tisztelt tanácsnok ur mindeztideig nem reagált. Pedig az a posvány-tenger büzhödött teszi a levegőt, a mit 300 gyereknek kell ott belélegzeni, hogy betegséget kapjon. Szóke Illés volt tanácsnok idejében a köz-tisztaságot, közegészségügyet nem lehetett ily könnyen szegre akasztani. Ornyik ur is vagy gazdálkodjék, vagy teljesítse közlekedésügyi teendőit — közmegelegedésre.

— **Szüret.** A lefolyt héten a legtöbb szőlőben meg volt a szüret. A permetezett szőlők és a melyiket a jég nem vert meg, jól fizettek. Az idejű must bizony nem olyan édes, mint más években s ez az oka annak, hogy a mustra nem kerül vevő. A mi a kis gazdákra igen hátrányos, mert ha nem bírja kitartani a borát, potomáron kell a termést elvesztesgetnie.

— **Karaván.** F. hó 2-án két sátoros kocsis vonult végig saját helyi érdekű múntunkon. A kocsik mellett Fáraó nemzetsége rikitó öltözetben gyalogolt, a kocsikban meg természetruházta piros pozsgás gyermekhad visitott. A sok közül valamelyiknek egyik jó szívű kereskedőnk, Veiner Károly teljes babaruhát dobott a kocsiba, melybe az, annak rendi-módi szerint, bele is öltözött. Azonban a biztos ur, nem volt ilyen humanus kedvében, hanem kötelességéhez híven, az egész csoportot bekvártélyoztatta a városháza udvarára. Innen aztán szuronyok között, a Devla nevében, útnak indítottak a szentesi határ felé.

— **Meglötte magát.** Varga Mihály tálas 9 éves fia Tandari Mátyás kis leánykájával és Hajdú László kis fiával tegnap Hajdúknál egy forgó pisztolylyal játszadoztak. Játékközben társai a kis Ferkótól elakarták venni a cifra jószágot, mikor az véletlenül elsült, fölszakítván a gyerek karján az ütőret és két ujjat zúzott össze. A gyors orvosi segély elállította a vérzést, de a mulatság alighanem két ujjába kerül a gyereknek.

— **Önkénteseink.** Október 1-én városunkból négy önkéntes rukkolt be Szegedre. Névszerint: Zóra Feodor, Tary János, Mézáros Ede és Éder Andor.

— **Elsőjén.** Az az uri ember, a kinek 30 ft körül van a havi fizetése, tudja, hogy mily hosszú egy hónap s milyen messze van Jézusnevenapja: elseje. Nagyon leverte a nyugta-tulajdonosokat azon hír, hogy Kraxner ellenőr szüretelni vitte a kaszsa kulcsot, hát nem lesz fizetés. Azonban, hála a lakatos művészetnek, egy pár órai késéssel pengő forintokra váltatták a nyugtát. Kraxner ur meg, ha máskor szüretelni megy, a kulcsot hagyja itthon — elsején.

— **Az átalakított pokol.** Három hónapi nagy munka után a Pokol-körképen végzett nagy átalakítások, melyeket Federico Ballesster, a kiváló olasz művész végzett hat előkelő festő társával, elkészültek. Csaknem egészen átdolgozták a körképet, mely most minden rémes szépségével, megdöbbentő igazságával teljes hatást tesz. Az egyes és most már számokkal ellátott óriási csoportok a plasztika minden csodáját demonstrálják. Az új háttérén mértfüldekre esik a szem tekintete, beláthatatlan víztömeget, tüzet, tovaszálló lelkeket és az alakok százazreit tüntetve fel. Teljességgel új berendezésű a Pokol hangulatszerű, néhol sötétebb, helyenként káprázatos fényű világítása. melyet Lejarte párisi elektrotechnikus rendezett be és szerelt fel ugyanolyan minőségű izzólámpákkal, a melyeknek a párisi nagy operában vannak használatban. Mindent egybevetve, az átalakított Pokol beláthatatlan távolsághatárterével, a csoportok új kidolgozásával, elrendezésével és ujonnan installált világítással teljessé teszik most ennek a körképnek minden szenzációját.

— **Az általános választások** közeledtével mindenki olyan újságot kíván járni, amely leggyorsabban és legkimerítőbben értesít a fővárosi politikai eseményekről s a mellett a vidéki mozgalmakról is alaposan informál. — Ilyen lap a „Magyar Hírlap“ (főszerkesztője: Horváth Gyula, felelős szerkesztője: Penyő Sándor), mely semmiféle pártnak sem áll szolgálatában: ennél fogva teljesen függetlenül mondja ki véleményét mindenről. Frissesség, ötletesség vonul végig mindennap hasábjain, melyeket a legkiválóbb politikusok, újságírók és tárcázírók töltenek meg magas színvonalu dolgozatokkal. A „Magyar Hírlap“ nagy népszerűsége és elterjedtsége mellett a legtöbb kedvezményt adja előfizetőinek. Kedvezményes áron kapnak ugyanis az előfizetők képes gyermeklapot, gyönyörű divatlapot, teljesen díjtalanul jutnak birtokába a nagy karácsonyi albumnak, könyvalakban kapják meg a regényeket stb. stb. Tegyük meg hozzá végül, de nem utolsó érdem gyanánt, hogy a „Magyar Hírlap“ a legpontosabban expedált lap. Előfizetési ára mindezek mellett csak 1 ft 20 kr. egy hónapra és 3 ft 50 kr. negyedévre. Az előfizetési pénzek a „Magyar Hírlap“ kiadóhivatala címére, Budapest, V., Honvéd-utca küldendők.

— **A „Magyarország“** ma kétségtelenül legolvasottabb politikai napilap. Pályája a folytonos emelkedés útja volt s ma már nem csak politikai tényező is lett, a mely nem csak bírja, hanem irányozza is az események folyását. Az akeziók, melyeket megindított, rendre országos akeziókká lettek s minden fölmerülő kérdésben úgy a professzionátus politikusok, mint a nagyközönség dolga megkérdezni: „mit mond hozzá a Magyarországhoz? — Bátor és szókimondó, írónak kezét nem teszi bémává valamely érdeklődő, a minék igazságáról meg van győződve, mindig ki meri mondani: ebben van az ereje és a specialitása. Hírszolgálatát kintin és felhasználja a modern technikába minden eszközt. Tárcza rovatát a legkiválóbb írók töltik be, a kik a magyar életből írják magyarul magyar szellemben. A „Magyarország“ ezentúl is az lesz a mi volt, oly újság, a mely napról-napra fokozottabb mértékben elégti ki az olvasóközönség igényeit. Kezesség erre a szerkesztőség, melynek élén Holló Lajos főszerkesztő. Incedy László h. szerkesztő és Bartha Miklós főmunkatárs állanak. Hogy pedig az újság pontosan minden más napilapot jóval megelőzve, jusson az olvasóközönség kezébe, arra garancia kintin szervezett

kiadóhivatal. Előfizetési ára: egész évre 14 ft, negyedévre 3 ft 50 kr. s az előfizetési összeg a legalkalmasabb módon postautalványon a kiadóhivatalba, Budapest, VIII., Sándor-utca 2. sz. czimzendő.

DURAND ÉS DURAND.

— Egy bohózat életrejeza. —

Megvallom őszintén, soha se viseltem valami nagy bizalommal a Durandok családját. A legelső Durand, a kivel — egy francia regényben — szerencsém volt megismerkedni, egy tengerészkapitány volt. Ez az ur, egy igazi tengeri szörnnyeteg, a regénynek mindjárt a 2. ik oldalán elindult hajójával a havre-i kikötőből Kinába s hat hónapig oda maradt. Ugyanazon a 2. ik oldalán egy fekete szemű fiatal asszonykát hagyott itthon magára, aki a 3. ik oldalán annyira unta magát, hogy a 4. ik-en már egy csinos udvarlója volt, a ki katonatiszt volt s szintén Durandnak hívták. Durand, — a tengerészkapitány, — mint előre sejteni lehetett, az 58. ik oldalán megkapta a szavait, s a história vége az volt, hogy mikor a nem tudom hanyadik oldalán hazaérkezett, olyan kétségtelenül megbizonyosodott a fölö, hogy uszonna ürügye alatt meghívta a hajójára a feketeszemű asszonykát, meg katonatiszt névrokonát és — a regény utolsó oldalán — a levegőbe röpítette hajóját magamagával, a hűtlen asszonnyal, esábitójával és a Kinából hozott értékes árukkal egyetemben.

Ezóta a legnagyobb bizalmatlansággal, mon'hatnám ellenszenvvel viseltem a Durandok iránt.

— Ha valaki tengerészkapitány, — mondtam magamban, — aki hat hónapra oda hagyja a fiatal feleségét, annak sok mindent számításba kell venni: a többek közt azt is, hogy egy huszonkét éves asszonykának, a kinek fekete szeme van, (a fekete szemű asszonyok tudvalevőleg nagyon szenvedélyesek), hat havi egyedüllét egy kicsit nagyon is sok. Annyira sok, hogy sok volna még ha kékszemű lenne is (a kékszemű asszonyok tudvalevőleg kevésbé szenvedélyesek) s azért minden körülmények közt tulzott dolog olyan borzalmas tragédiát csinálni a dologból, mint a milyen egy hajónak százazreket érő kínai rakományával együtt, a levegőbe való röpítése! Még ha előbb kirakta volna az értékes kínai árukat, hagyján!.. Azt, hogy valakit Durandnak hívnak, nem tekinthetem enyhítő körülménynek!

Még számtalan Durand-al találkoztam azután a — kölesönkönyvtárban.

Az egyik okos volt, a másik ostoba, a harmadik pazarul költsékező, a negyedik gyalázatosan fukar, az ötödik költői hajlamu, a hatodik prózai, mint egy beszózott hal, ... sőt egy külsőleg egészen igénytelen könyvben találkoztam egyszer egy egészen kifogástalan, szeretetreméltó és kedves Duranddal, de a Durandokkal szemben táplált előítéletemenél fogva, ezzel se tudtam megbarátkozni.

Ilyen előzmények után ültem be a Vig-színház nézőterére, annak a vidám arnyalatu színháznak a legutóbbi premiere-jén. A színpadon fehérről feketére ez volt oda nyomatva:

Durand és Durand.

— Bohózat 3 felvonásban. Irta: *Ordonneauz és Valabrègne*. Fordította: *Károly Emil*. —

A Durandoknak iródnál emlékeimben való legelső ősapja merült fel emlékezetemben: a felszarvuzott tengerészkapitány, fekete-

szemü asszonykájával, esübitőjával és értékes kínai rakományával, teli hajójával és valami csöndes borzalom futott végig a hátamon.

Egy nappal a bemutató előadás előtt találkoztam ugyan, a Népszínház hátulsó kis színészbejárója előtt, Kürthy Emil író-társammal, aki így szólt hozzám:

— Erősítse meg holnap estére az oldalbordáit, mert még soha életében nem kaczagott annyit, mint a mennyit holnap este kaczagni fog.

— Ugyan min? — kérdeztem tőle.

— A Vígyszínház új darabján, a Durand és Durand-on!

Ennek a kedvező jóslatnak dacára azonban se tudott elmaradni fentebb említett háborzongatásom.

— Szegény Kürthy kollegám, monologizáltam magamban, mialatt a színház megtelt közönséggel, — hogy még kaczagni tudjak a Durandokon? S hozzá még kettőn?!... Ön bizonyosan nem ismeri a fekete szemü asszonykát, a szép katonatisztet, meg az értékes kínai rakományt, a kit s illetve a melyet a borzalmas Durand a levegőbe röpített hajójával együtt! Én azonban ismerem ezt a viperafajzatot, a mely úgy csinálja a legborzalmasabb tragédiákat, mint a hogy a magunk fajta ember egy cigarettára gyújt rá!.. Csalódik! Nem fogok kaczagni s a legenyhébb mosoly is rá fog fagyni az ajkamra!...

... Aztan felgördült a vígyszínház függönye és legördült, aztán újra felgördült, meg újra legördült s a harmadik felvonásban ismét fel és ismét le és miudenkor vége volt Ordonneaux és Valabregne urak darabjának, a színházból kitóduló közönség tömegében egy orvos barátomat vettem észre, aki kiváló szakember a svédgimnasztikában és a — lírikus versek költésében.

— Hahaha! — kaczagtam én, — Kedves doktor, hahaha... írjon nekem, hahaha...

— Hahaha! — kaczagott ő. — Mit? Hahaha! Egy... hahaha... lírikus... hahaha!... verset?... Hahaha!

— Hahaha! — kaczagtam újra én. — Nem, hahaha... Valamit a kaczagógörös ellen... Hahaha!

— Hahaha! — kaczagott újra ő. — Erre, hahaha... nekem magamnak is szükségem volna!... Hahaha!

És így kaczagott a kitóduló közönségben minden második ember. A ki nem kaczagott, az csak azért nem tette, mert már nem bírták az oldalbordái.

Mikor elhagytam a színházat, azt mondtam magamban, hogy Kürthy Emil író-társam kész próféta: csakugyan nem kaczagtam soha életemben annyit, mint a Vígyszínháznak azon az új bohózatán! S minthogy a mai szomorú világban az emberiségnek az a legnagyobb jótevője, aki egészségesen meg tud kaczagtatni bennünket, — kibékültem a Durandok fajzatával, mint az emberiség jótevőivel.

A levegőbe röpített hajó Durand tengerészkapitányával, a feketeszemü asszonykával, a szép katonatisztet meg az értékes kínai rakományával olybá tűnt fel előttem, mint egy engesztelő áldozat, a melynek sötét tragikumára az erkölcsi világrendnek mulhatatlanul szüksége van, hogy mi fogyatkozásokkal teli emberek annál jobban megtudjuk élvezni az élet vidám bohóságait.

Mikor éjfél tájt az Otthon-klubunkból hazafelé ballagtam, az Oktogontér sarkán két hang ütötte meg a fülemet:

— Hahaha! szólt az egyik.

— Hahaha! — felelte rá a másik.

... Ezek a Vígyszínház új darabjáról, a Durand és Durand-ról társalognak, szóltam megamban és az emberiség jövője iránt teljesen megnyugodva mentem haza.

Márkus József.

Felelős szerkesztő: Eder János.

Kiadólap tulajdonos: Weisz Márk.

461/1896. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járás-bírótság 1704/896. számú végzése által a **Csongrád-városi takarékpénztár** felülfoglaltató javára lak: Csongrádon **Monda József** és neje **Szilágyi Sarolta** végrehajtást szenvedett ellen. lak. Csongrádon 100 frt tőke, ennek 1896. évi február hó 26. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 83 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1203 frt 60 kr-ra becsült butor-, ruhanemű-, kocsis és lovakból álló ingóságok nyilvános árverés után eladtnak.

Mely árverés a 3599 896. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperesek lakásán leendő eszközzésére 1896. évi október hó 8-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladtni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-a értelmében, kik az árveretteln rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a menyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott nál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. Végre kötelesek bérbe vagy haszonbérbe adók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéséig alulírott nál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csongrádon, 1896. évi szeptember hó 23-án.

Bogyó János,

kir. bírósági végrehajtó.

Szépitőszert különlegességek

FISCHER RÓBERT

a vegyészettudora, a szépitőszert készítő vegyészeti laboratóriumából.

Bécs, I. Habsburgergasse 4. II. emelet.

SZÖRVEZTŐ-SZER

(EPILATOIRE) az arcz-ször, a kézen s a karokon stb. előforduló ször teljes kiirtására.

A kellemetlen helyen levő szörnek akkénti kipusztítása, hogy az soha többé utána ne nőjön; eddig csak óhaj volt, mivel ezt eddig semmiféle szerrel sem érhetjük el. Feltűnést kelt ennél fogva az én szerem, a mely nemcsak a szört pusztítja el, hanem annak utánnanövését is meggátolja, annál inkább, mert én a síker érdekében teljes garanciát nyújtok s kötelezem magamat, ha a ször a kívánt eredménnyel nem járna, a teljes összeg visszaadására.

A különlegességek árai:

Szörvesztő-szer (Epilatoire) 1 kis üveg 5 frt, 1 nagy üveg 10 frt.

Szeplő-kenőcs 1 tégl 2 frt, (Bérmentes küldéssel 20 krral több.)

Ozon vízben felfogva 1 üveg 1 1/2 liter 1 frt 25 kr.

Szökítő-víz Blondeur 1/2 literes üveg 3 frt.

"Fő" hajfestő-szer, 1 doboz — fest szökétől feketéig — 1 frt, 3 frt és 5 frt.

Poudre Email köznapi puder 3 szín változatban 1 karton pirosítóval 3 frt. Karton pirosító nélkül 2 frt.

Szer vörös orr ellen, 1 doboz 2 frt. Gyógyászati quazz homok a miteszer eltávolítására 1 frt, 1.50.

Az Ozon és az egyes különlegességi szerek használatát szülő ismertető füzetek ingyen és bérmentve.

A szerek ártalmatlan voltáról tanuskodó bizonyítványok betekintheők, ugyancsak a világ minden részéről érkezett köszönőiratok ezrei. Teljes megbízható szakszerű felvilágosítások minden kosmetikus kérdésben ingyen, naponta é. é. 10—12-ig, délután 2—4 óráig.

Vidékre levél útján.

Raktár Budapestben: Török József gyógyszerárában Király-utca. Fáy Kiss J. gyógyszerésznél a „Nagy Kristóf”-hoz. 6—3

Loggyorsabb segély

székrekedés, étvágytalanság, hideglelés és az ebből eredő bajok ellen a

ZENKE ZOLTÁN

„BARÁTITAL”

gyomor-likőr készítménye. E növényyszer használati utasítással el látva 40 és 80 kros üvegekben kapható Bojuczer Jakab, Schwartz Szidónia és Tóbiás Herman fűszer üzleteiben, valamint a gyártelepen (H.-M.-Vásárhely, Árpád-utca 12. sz.) utárvét mellett.

Használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

A nagyméltóságú kir. kereskedelmi valamint az osztr. cs. és kir. kereskedelmi miniszter urak által 74265, illetve 71602. szám alatt központilag kibírdetve és törvényesen védve.

6—2